T093 ATĐ 5 (11) Luận A Tỳ Đạt Ma Đại Tỳ Bà Sa Q110-Trí Uẩn-Luận về Thát Thánh

Tạng Luận (Linh Sơn Pháp Bảo)

LUAÄN A TYØ ÑAÏT MA ÑAÏI TYØ BAØ SA
QUYEÅN 110

LUAÄN VEÀ THAÁT THAÙNH (Phaàn 2)

Hoûi: Caùc phaùp töông öng vôùi Taäp trí, phaùp aáy töông öng vôùi Dieät trí chaêng? Ñaùp: Khoâng phaûi nhö vaäy. Hoûi: Giaû söû phaùp töông öng vôùi Dieät trí, phaùp aáy töông öng vôùi Taäp trí chaêng? Ñaùp: Khoâng phaûi nhö vaäy. Ñoái vôùi Ñaïo trí vaø Tam-ma-ñòa Khoâng-Voâ töôùng cuõng nhö vaäy. Nguyeân côù theá naøo? Bôûi vì khoâng phaûi laø moät taâm, vì haønh töôùng khaùc nhau, hoaëc vì sôû duyeân khaùc nhau. Hoûi: Caùc phaùp töông öng vôùi Taäp trí, phaùp aáy töông öng vôùi Tam-ma-ñòa Voâ nguyeän chaêng? Ñaùp: Neân laøm thaønh boán caâu phaân bieät, bôûi vì nghóa khoâng nhaát ñònh. 1. Coù phaùp töông öng vôùi Taäp trí chöù khoâng phaûi laø Voâ nguyeän, ñoù laø Taäp trí töông öng vôùi Voâ nguyeän, töùc laø Taäp trí caâu sinh cuûa Tam-ma ñòa Voâ nguyeän, phaùp naøy töông öng vôùi Taäp trí chöù khoâng phaûi laø Voâ nguyeän, bôûi vì töï taùnh khoâng töông öng vôùi töï taùnh. 2. Coù phaùp töông öng vôùi Voâ nguyeän chöù khoâng phaûi laø Taäp trí, ñoù laø Taäp trí khoâng töông öng vôùi phaùp töông öng cuûa Voâ nguyeän. Trong naøy, Taäp trí nghóa laø Taäp trí caâu sinh cuûa Voâ nguyeän, phaùp naøy töông öng vôùi Voâ nguyeän chöù khoâng phaûi laø Taäp trí, bôûi vì töï taùnh khoâng töông öng vôùi töï taùnh; vaø Taäp trí khoâng töông öng vôùi phaùp töông öng cuûa Voâ nguyeän, nghóa laø phaùp töông öng vôùi Voâ nguyeän trong tuï caâu sinh cuûa Khoå nhaãn-Khoå trí-Taäp nhaãn-Taäp trí-Ñaïo nhaãn-Ñaïo trí, phaùp naøy töông öng vôùi Voâ nguyeän chöù khoâng phaûi laø Taäp trí, bôûi vì laø tuï khaùc. 3. Coù phaùp töông öng vôùi Taäp trí cuõng laø Voâ nguyeän, ñoù laø hai

phaùp töông öng. Phaùp naøy laø gì? Ñoù laø trong tuï caâu sinh cuûa Taäp trí töø ra Taäp trí vaø Voâ nguyeän, coøn laïi caùc taâm-taâm sôû phaùp, töùc laø taùm phaùp Ñaïi ñòa, möôøi phaùp ñaïi Thieân ñòa, Taàm-Töù vaø taâm. 4. Coù phaùp khoâng phaûi laø töông öng vôùi Taäp trí cuõng khoâng phaûi laø Voâ nguyeän, ñoù laø Taäp trí Khoâng töông öng vôùi Voâ nguyeân, cho ñeán noùi roäng ra. Trong naøy, Taäp trí

khoâng töông öng vôùi Voâ nguyeän, nghóa laø Voâ nguyeän trong tuï caâu sinh cuûa Khoå nhaãn-Khoå trí-Taäp nhaãn-Taäp trí- Ñaïo nhaãn, Ñaïo trí, phaùp naøy khoâng phaûi laø töông öng vôùi Taäp trí bôûi vì laø tuï khaùc, cuõng khoâng phaûi laø töông öng vôùi Voâ nguyeän bôûi vì töï taùnh khoâng töông öng vôùi töï taùnh; vaø caùc taâm-taâm sôû phaùp khaùc, nghóa laø taâm-taâm sôû phaùp trong tuï caâu sinh cuûa Khoâng-Voâ töôùng, vaø taát caû taâm- taâm sôû phaùp höõu laäu, nhöõng phaùp naøy ñeàu khoâng töông öng bôûi vì laø tuï khaùc; saéc-voâ vi-taâm baät töông öng haønh, nghóa laø taát caû saéc-voâ vi-taâm baát töông öng haønh, nhöõng phaùp naøy ñeàu khoâng töông öng, bôûi vì khoâng coù sôû duyeân. Ñoái vôùi ba Caên voâ laäu-baûy Giaùc chi-taùm Ñaïo chi noùi nhö Phaùp trí, nghóa laø nhö Phaùp trí ñoái vôùi ba Caên voâ laäu..., Taäp trí naøy ñoái vôùi ba Caên voâ laäu..., noùi roäng ra cuõng nhö vaäy. Hoûi: Caùc phaùp töông öng vôùi Dieät trí, phaùp aáy töông öng vôùi Ñaïo trí chaêng? Ñaùp: Khoâng phaûi nhö vaäy. Hoûi: Giaû söû phaùp töông öng vôùi Ñaïo trí, phaùp aáy töông öng vôùi Dieät trí chaêng? Ñaùp: Khoâng phaûi nhö vaäy. Ñoái vôùi Tam-ma-ñòa Khoâng-Voâ nguyeän cuõng nhö vaäy. Nguyeân côù theá naøo? Bôûi vì khoâng phaûi laø moät taâm, vì haønh töôùng khaùc nhau, vì sôû duyeân khaùc nhau. Hoûi: Caùc phaùp töông öng vôùi Dieät trí, phaùp aáy töông öng vôùi Tam- ma-ñòa Voâ töôùng chaêng? Ñaùp: Neân laøm thaønh boán caâu phaân bieät, bôûi vì nghóa khoâng nhaát ñònh. 1. Coù phaùp töông öng vôùi Dieät trí maø khoâng phaûi laø Voâ töôùng, ñoù laø Dieät trí töông öng vôùi Voâ töôùng, töùc laø Tam-ma-ñòa voâ töôùng caâu sinh cuûa dieät trí, phaùp naøy töông öng vôùi Dieät trí chöù khoâng phaûi laø Voâ töôùng, bôûi vì töï taùnh khoâng töông öng vôùi töï taùnh. 2. Coù phaùp töông öng vôùi Voâ töôùng maø khoâng phaûi laø Dieät trí, ñoù laø Dieät trí vaø Dieät trí khoâng töông öng vôùi phaùp töông öng cuûa Voâ töôùng. Trong naøy, Dieät trí nghóa laø Dieät trí caâu sinh cuûa Voâ töôùng, phaùp naøy

töông öng vôùi Voâ töôùng chöù khoâng phaûi laø Dieät trí, bôûi vì töï taùnh khoâng töông öng vôùi töï taùnh; vaø Dieät trí khoâng töông öng vôùi phaùp töông öng cuûa Voâ töôùng, nghóa laø phaùp töông öng vôùi Voâ töôùng caâu sinh cuûa Dieät nhaãn, phaùp naøy töông öng vôùi Voâ töôùng chöù khoâng phaûi laø Dieät trí, bôûi vì laø tuï khaùc. 3. Coù phaùp töông öng vôùi Dieät trí cuõng laø Voâ töôùng, ñoù laø hai phaùp töông öng. Phaùp naøy laø gì? Ñoù laø trong tuï caâu inh cuûa Dieät trí, tröø ra Dieät trí vaø Voâ töôùng, coøn laïi caùc taâm-taâm sôû phaùp, töùc laø taùm phaùp Ñaïi ñòa, möôøi phaùp ñaïi thieân ñòa, Taàm-töù vaø taâm. 4. Coù phaùp khoâng phaûi laø töông öng vôùi Dieät trí, cuõng khoâng phaûi laø Voâ töôùng, ñoù laø Dieät trí khoâng töông öng vôùi Voâ töôùng, cho ñeán noùi roäng ra. Trong naøy, Dieät trí khoâng töông öng vôùi Voâ töôùng, nghóa laø Voâ töôùng caâu sinh cuûa Dieät nhaãn, phaùp naøy khoâng phaûi laø töông öng vôùi Dieät trí bôûi vì laø tuï khaùc, cuõng khoâng phaûi laø töông öng vôùi Voâ töôùng, bôûi vì töï taùnh khoâng töông öng vôùi töï taùnh; vaø caùc taâm-taâm sôû phaùp khaùc, nghóa laø taâm-taâm sôû phaùp trong tuï caâu sinh cuûa Khoâng-Voâ nguyeän, cuøng vôùi taát caû taâm-taâm sôû phaùp höõu laäu, nhöõng phaùp naøy ñeàu khoâng töông öng bôûi vì laø tuï khaùc; saéc-voâ vi-taâm

baát töông öng haønh, nghóa laø taát caû saéc-voâ vi-taâm baát töông öng haønh, nhöõng phaùp naøy ñeàu khoâng töông öng, bôûi vì khoâng coù sôû duyeân. Ñoái vôùi ba Caên voâ laäu-baûy Giaùc chi-taùm Ñaïo chi noùi nhö Phaùp trí, nghóa laø nhö Phaùp trí ñoái vôùi ba Caên voâ laäu..., Dieät trí naøy ñoái vôùi ba Caên voâ laäu..., noùi roäng ra cuõng nhö vaäy. Hoûi: Caùc phaùp töông öng vôùi Ñaïo trí, phaùp aáy töông öng vôùi Tam- ma-ñòa khoâng chaêng? Ñaùp: Khoâng phaûi nhö vaäy. Hoûi: Giaû söû phaùp töông öng vôùi Tam-ma-ñòa khoâng, phaùp aáy töông öng vôùi Ñaïo trí chaêng? Ñaùp: Khoâng phaûi nhö vaäy. Ñoái vôùi Tam-ma-ñòa Voâ töông cuõng nhö vaäy. Nguyeân côù theá naøo? Bôûi vì khoâng phaûi laø moät taâm, vì haønh töôùng khaùc nhau, vì sôû duyeân khaùc nhau. Hoûi: Caùc phaùp töông öng vôùi Ñaïo trí, phaùp aáy töông öng vôùi Tam- ma-ñòa Voâ nguyeän chaêng? Ñaùp: Neân laøm thaønh boán caâu phaân bieät, bôûi vì nghóa khoâng nhaát ñònh. 1. Coù phaùp töông öng vôùi Ñaïo trí maø khoâng phaûi laø Voâ nguyeän, ñoù laø Ñaïo trí töông öng vôùi Voâ nguyeän, töùc laø Voâ nguyeän caâu sinh cuûa Ñaïo

trí, phaùp naøy töông öng vôùi Ñaïo trí chöù khoâng phaûi laø Voâ nguyeän, bôûi vì töï taùnh khoâng töông öng vôùi töï taùnh. 2. Phaùp coù töông öng vôùi Voâ nguyeän maø khoâng phaûi laø Ñaïo trí, ñoù laø Ñaïo trí vaø Ñaïo trí khoâng töông öng vôùi phaùp töông öng cuûa Voâ nguyeän. Trong naøy, Ñaïo trí nghóa laø Ñaïo trí caâu sinh Voâ nguyeän, phaùp naøy töông öng vôùi Voâ nguyeän chöù khoâng phaûi laø Ñaïo trí, bôûi vì töï taùnh khoâng töông öng vôùi töï taùnh; vaø Ñaïo trí khoâng töông öng vôùi phaùp töông öng cuûa Voâ nguyeän, nghóa laø phaùp töông öng vôùi Voâ nguyeän trong tuï caâu sinh cuûa Khoå nhaãn-Khoå trí-Taäp nhaãn-Taäp trí-Ñaïo nhaãn, phaùp naøy töông öng vôùi Voâ ngöôøi chöù khoâng phaûi laø Ñaïo trí, bôûi vì laø tuï khaùc. 3. Coù phaùp töông öng vôùi Ñaïo trí cuõng laø Voâ nguyeän, ñoù laø hai phaùp töông öng. Phaùp naøy laø gì? Ñoù laø trong tuï caâu sinh cuûa Ñaïo trí, tröø ra Ñaïo trí vaø Voâ nguyeän, coøn laïi caùc taâm-taâm sôû phaùp, töùc laø taùm phaùp Ñaïi ñòa, möôøi phaùp Ñòa thieän ñòa, Taàm-Töù vaø taâm. Coù phaùp khoâng phaûi laø töông öng vôùi Ñaïo trí cuõng khoâng phaûi laø Voâ nguyeän, ñoù laø Ñaïo trí khoâng töông öng vôùi Voâ nguyeän, cho ñeán noùi roäng ra. Trong naøy, Ñaïo trí khoâng töông öng vôùi Voâ nguyeän, nghóa laø Voâ nguyeän trong tuï caâu sinh cuûa Khoå nhaãn-Khoå trí-Taäp nhaãn-Taäp trí vaø Ñaïo nhaãn, phaùp naøy khoâng phaûi laø töông öng vôùi Ñaïo trí bôûi vì laø tuï khaùc, cuõng khoâng phaûi laø töông öng vôùi Voâ nguyeän, bôûi vì töï taùnh khoâng töông öng vôùi töï taùnh; vaø caùc taâm-taâm sôû phaùp khaùc, nghóa laø taâm-taâm sôû phaùp trong tuï caâu sinh cuûa Khoâng-Voâ töôùng, vaø taát caû taâm-taâm sôû phaùp höõu laäu, phaùp naøy ñeàu khoâng töông öng bôûi vì laø tuï khaùc; saéc-voâ vi-taâm baát töông öng haønh, nghóa laø taát caû saéc-voâ vi-taâm baát töông öng haønh, phaùp naøy ñeàu khoâng töông öng bôûi vì khoâng coù sôû duyeân. Ñoái vôùi ba Caên voâ laäu-baûy Giaùc chi-taùm Ñaïo chi noùi nhö phaùp trí, nghóa laø nhö phaùp trí ñoái vôùi ba Caên Voâ laäu..., Ñaïo trí naøy ñoái vôùi ba Caên voâ laäu..., noùi roäng ra cuõng nhö vaäy. Hoûi: Caùc phaùp töông öng vôùi Tam-ma-ñòa khoâng, phaùp aáy töông öng vôùi Tam-ma-ñòa Voâ nguyeän chaêng?

Ñaùp: Khoâng phaûi nhö vaäy. Hoûi: Giaû söû phaùp töông öng vôùi Tam- ma-ñòa Voâ nguyeän, phaùp aáy töông öng vôùi Tam-ma-ñòa Khoâng chaêng? Ñaùp: Khoâng phaûi nhö vaäy. Ñoái vôùi Voâ töôùng cuõng nhö vaäy. Nguyeân côù theá naøo? Bôûi vì khoâng phaûi laø moät taâm, vì haønh töôùng khaùc nhau, hoaëc vì sôû duyeân khaùc nhau. Hoûi: Caùc phaùp töông öng vôùi Tam-ma-ñòa Khoâng, phaùp aáy töông öng vôùi vò tri ñöông tri caên chaêng?

SOÁ 1545 - LUAÄN A TYØ ÑAÏT MA ÑAÏI TYØ BAØ SA, Quyeån 110 170

Ñaùp: Neân laøm thaønh boán caâu phaân bieät, bôûi vì nghóa khoâng nhaát ñònh. 1. Coù phaùp töông öng vôùi Khoâng maø khoâng phaûi laø Vò tri ñöông caên, ñoù laø vò tri ñöông tri caên voán khoâng thaâu nhieáp phaùp töông öng vôùi Khoâng. Phaùp naøy laø gì? Ñoù laø phaùp töông öng vôùi Khoâng caâu sinh cuûa Dó tri caên vaø Cuï tri caên, phaùp naøy töông öng vôùi Khoâng chöù khoâng phaûi laø Vò tri ñöông tri caên, bôûi vì laø tuï khaùc. 2. Coù phaùp töông öng vôùi Vò tri ñöông caên maø khoâng phaûi laø Khoâng, ñoù laø Vò tri ñöông tri caên ñaõ thaâu nhieáp Khoâng, vaø Khoâng khoâng thaâu nhieáp-khoâng töông öng vôùi phaùp töông öng cuûa Vò tri ñöông tri caên. Trong naøy, vò tri ñöông tri caên ñaõ thaâu nhieáp Khoâng, nghóa laø Khoâng trong tuï caâu sinh cuûa Vò tri ñöông tri caên, phaùp naøy töông öng vôùi Vò tri ñöông tri caên chöù khoâng haûi laø Khoâng, bôûi vì töï taùnh khoâng töông öng vôùi töï taùnh; vaø Khoâng khoâng thaâu nhieáp-khoâng töông öng vôùi phaùp töông öng cuûa Vò tri ñöông tri caên, nghóa laø phaùp töông öng vôùi Vò tri ñöông tri caên trong tuï caâu sinh cuûa Voâ nguyeän-Voâ töôùng, phaùp naøy töông öng vôùi Vò tri ñöông tri caên chöù khoâng phaûi laø khoâng, bôûi vì laø tuï khaùc. 3. Coù phaùp töông öng vôùi Khoâng cuõng laø vò tri ñöông tri caên, ñoù laø Vò tri ñöông tri caên ñaõ thaâu nhieáp phaùp töông öng vôùi Khoâng. Phaùp naøy laø gì? Ñoù laø taùm caên trong tuï naøy vaø caùc taâm sôû phaùp khoâng phaûi laø caên töông öng vôùi noù. 4. Coù phaùp khoâng phaûi laø töông öng vôùi Khoâng, cuõng khoâng phaûi laø Vò tri ñöông tri caên, ñoù laø Vò tri ñöông tri caên voán khoâng thaâu nhieáp Khoâng, cho ñeán noùi roäng ra. Trong naøy, Vò tri ñöông tri caên voán khoâng thaâu nhieáp Khoâng, nghóa laø Khoâng trong tuï caâu sinh cuûa Dó tri caên-cuï tri caên, phaùp naøy khoâng phaûi laø töông öng vôùi Khoâng, bôûi vì töï taùnh khoâng töông öng vôùi töï taùnh, cuõng khoâng phaûi laø töông öng vôùi Vò tri ñöông tri caên bôûi vì laø tuï khaùc; vaø Khoâng-Vò tri ñöông tri caên khoâng thaâu nhieáp- khoâng töông öng vôùi caùc taâm-taâm sôû phaùp khaùc, nghóa laø Dó tri caên-Cuï tri caên ñaõ thaâu nhieáp taâm-taâm sôû phaùp trong tuï caâu sinh cuûa Voâ nguyeän- Voâ töôùng, vaø taát caû taâm-taâm sôû phaùp höõu laäu, phaùp naøy ñeàu khoâng töông öng bôûi vì laø tuï khaùc; saéc-voâ vi-taâm baát töông öng haønh, nghóa laø taát caû saéc-voâ vi-taâm baát töông öng ha haønh, phaùp naøy ñeàu khoâng töông öng, bôûi vì khoâng coù sôû duyeân. Ñoái vôùi Dó tri caên-cuï tri caên cuõng nhö vaäy, nghóa laø nhö Tam-ma- ñòa Khoâng ñoái vôùi Vò tri ñöông tri caên coù boán caâu phaân bieät, ñoái vôùi Dó tri caên-Cuï tri caên cuõng nhö vaäy.

SOÁ 1545 - LUAÄN A TYØ ÑAÏT MA ÑAÏI TYØ BAØ SA, Quyeån 110 171

Hoûi: Caùc phaùp töông öng vôùi Tam-ma-ñòa Khoâng, phaùp aáy töông öng vôùi Nieäm giaùc chi chaêng? Ñaùp: Neân laøm thaønh boán caâu phaân bieät, bôûi vì nghóa khoâng nhaát ñònh. 1. Coù phaùp töông öng vôùi Khoâng chöù khoâng phaûi laø Nieäm, ñoù laø Khoâng töông öng vôùi Nieäm, töùc laø Nieäm giaùc chi caâu sinh cuûa Tam-ma- ñòa Khoâng, phaùp naøy töông öng vôùi Khoâng chöù khoâng phaûi laø Nieäm, bôûi vì töï taùnh khoâng töông öng vôùi töï taùnh. 2. Coù phaùp töông öng vôùi Nieäm chöù khoâng phaûi laø Khoâng, ñoù laø Khoâng vaø Khoâng khoâng töông öng vôùi phaùp töông öng cuûa Nieäm. Trong naøy, Khoâng ñoù laø Tam-ma-ñòa Khoâng caâu sinh cuûa Nieäm giaùc chi, phaùp naøy töông öng vôùi Nieäm chöù khoâng phaûi laø Khoâng, bôûi vì töï taùnh khoâng töông öng vôùi töï taùnh; vaø Khoâng khoâng töông öng vôùi phaùp töông öng cuûa Nieäm, nghóa laø phaùp töông öng vôùi Nieäm giaùc chi caâu sinh cuûa Voâ nguyeän-voâ töôùng, phaùp naøy töông öng vôùi Nieäm chöù khoâng phaûi laø Khoâng, bôûi vì laø tuï khaùc. 3. Coù phaùp töông öng vôùi Khoâng cuõng laø Nieäm, ñoù laø hai phaùp töông öng, töùc laø trong tuï caâu sinh cuûa Khoâng tröø ra Khoâng vaø Nieäm, coøn laïi caùc taâm-taâm sôû phaùp. Phaùp naøy laø gì? Ñoù laø taùm phaùp Ñaïi ñòa, möôøi phaùp Ñaïi thieän ñòa, Taàm-Töù vaø taâm. 4. Coù phaùp khoâng phaûi laø töông öng vôùi Khoâng, cuõng khoâng phaûi laø Nieäm, ñoù laø Khoâng khoâng töông öng vôùi Nieäm, cho ñeán noùi roäng ra. Trong naøy, Khoâng khoâng töông öng vôùi Nieäm, nghóa laø Nieäm giaùc chi caâu sinh cuûa Voâ nguyeän-Voâ töôùng, phaùp naøy khoâng phaûi laø töông öng vôùi Khoâng bôûi vì laø tuï khaùc, cuõng khoâng phaûi laø töông öng vôùi nieäm, bôûi vì töï taùnh khoâng töông öng vôùi töï taùnh; vaø caùc taâm-taâm sôû phaùp khaùc, nghóa laø taát caû caùc taâm-taâm sôû phaùp höõu laäu, phaùp naøy ñeàu khoâng töông öng bôûi vì laø tuï khaùc; saéc-voâ vi-taâm baát töông öng haønh, nghóa laø taát caû saéc-voâ vi-taâm baát töông öng haønh, phaùp naøy ñeàu khoâng töông öng bôûi vì khoâng coù sôû duyeân. Ñoái vôùi Traïch phaùp-Tinh tieán - Khinh an - Xaû giaùc chi vaø Chaùnh kieán-Chaùnh tinh tieán-Chaùnh nieäm cuõng nhö vaäy, nghóa laø nhö Tam-ma- ñòa Khoâng ñoái vôùi Nieäm giaùc chi coù boán caâu phaân bieät, ñoái vôùi Traïch phaùp… cuõng nhö vaäy. Hoûi: Caùc phaùp töông öng vôùi Tam-ma-ñòa Khoâng, phaùp aáy töông öng vôùi Hyû giaùc chi chaêng? Ñaùp: Neân laøm thaønh boán caâu phaân bieät, bôûi vì nghóa khoâng nhaát ñònh.

SOÁ 1545 - LUAÄN A TYØ ÑAÏT MA ÑAÏI TYØ BAØ SA, Quyeån 110 172

1. Coù phaùp töông öng vôùi Khoâng chöù khoâng phaûi laø Hyû, ñoù laø Khoâng töông öng vôùi Hyû vaø Hyû khoâng töông öng vôùi phaùp töông öng cuûa Khoâng. Trong naøy, Khoâng töông öng vôùi Hyû, ñoù laø Hyû giaùc chi trong tuï caâu sinh cuûa Khoâng, phaùp naøy töông öng vôùi Khoâng chöù khoâng phaûi laø Hyû, bôûi vì töï taùnh khoâng töông öng vôùi töï taùnh; vaø Hyû khoâng töông öng vôùi phaùp töông öng cuûa Khoâng, nghóa laø phaùp töông öng vôùi Tam-ma-ñòa Khoâng trong ñòa Vò chí Ñònh-Tónh löï trung gian-hai Tónh löï sau-ba Voâ saéc tröôùc, phaùp naøy töông öng vôùi Khoâng chöù khoâng phaûi laø Hyû, bôûi vì laø ñòa khaùc. 2. Coù phaùp töông öng vôùi Hyû chöù khoâng phaûi laø Khoâng, ñoù laø Hyû töông öng vôùi Khoâng vaø Khoâng khoâng töông öng vôùi phaùp töông öng cuûa Hyû. Trong naøy,

Hyû töông öng vôùi Khoâng, nghóa laø Tam-ma-ñòa Khoâng trong tuï caâu sinh cuûa Hyû giaùc chi, phaùp naøy töông öng vôùi Hyû chöù khoâng phaûi laø Khoâng, bôûi vì töï taùnh khoâng töông öng vôùi töï taùnh; vaø Khoâng khoâng töông öng vôùi phaùp töông öng cuûa hyû, nghóa laø phaùp töông öng vôùi Hyû trong tuï caâu sinh cuûa Voâ nguyeän-Voâ töôùng, phaùp naøy töông öng vôùi Hyû chöù khoâng phaûi laø Khoâng, bôûi vì laø tuï khaùc. 3. Coù phaùp töông öng vôùi Khoâng cuõng laø Hyû, ñoù laø hai phaùp töông öng, töùc laø trong tuï caâu sinh cuûa Khoâng thuoäc hai Tænh löï ñaàu, tröø ra Khoâng vaø Hyû, coøn laïi caùc taâm-taâm sôû phaùp. Phaùp naøy laø gì? Ñoù laø taùm phaùp Ñaïi ñòa, möôøi phaùp Ñaïi thieân ñòa, Taàm-töù vaø taâm. 4. Coù phaùp khoâng phaûi laø töông öng vôùi Khoâng, cuõng khoâng phaûi laø Hyû, ñoù laø Khoâng khoâng töông öng vôùi Hyû, cho ñeán noùi roäng ra. Trong naøy, Khoâng khoâng töông öng vôùi Hyû, ñoù laø Hyû trong tuï caâu sinh cuûa Voâ nguyeän-Voâ töôùng, phaùp naøy khoâng phaûi laø töông öng vôùi Khoâng bôûi vì laø tuï khaùc, cuõng khoâng phaûi laø töông öng vôùi Hyû, bôûi vì töï taùnh khoâng töông öng vôùi töï taùnh; Hyû khoâng töông öng vôùi Khoâng, nghóa laø Tam-ma-ñòa Khoâng trong ñòa Vò chí Ñònh-Tónh löï trung gian-hai Tónh löï sau-ba Voâ saéc tröôùc, phaùp naøy khoâng phaûi laø töông öng vôùi Khoâng, bôûi vì töï taùnh khoâng töông öng vôùi töï taùnh, cuõng khoâng phaûi laø töông öng vôùi Hyû bôûi vì laø ñòa khaùc; vaø caùc taâm-taâm sôû phaùp khaùc, nghóa laø taâm-taâm sôû phaùp trong tuï caâu sinh cuûa Voâ nguyeän-Voâ töôùng trong caùc ñòa Vò chí Ñònh-Tónh löï trung gian-hai Tónh löï sau-ba Voâ saéc tröôùc, vaø taát caû taâm-taâm sôû phaùp höõu laäu, phaùp naøy ñeàu khoâng töông öng bôûi vì laø tuï khaùc; saéc-voâ vi- taâm baát töông öng haønh, nghóa laø taát caû saéc-voâ vi-taâm baát töông öng haønh, phaùp naøy ñeàu khoâng töông öng bôûi vì khoâng coù sôû duyeân. Ñoái vôùi chaùnh tö duy cuõng nhö vaäy, nghóa laø nhö Tam-ma-ñòa

SOÁ 1545 - LUAÄN A TYØ ÑAÏT MA ÑAÏI TYØ BAØ SA, Quyeån 110 173

Khoâng ñoái vôùi Hyû giaùc chi laøm thaønh boán caâu phaân bieät, ñoái vôùi chaùnh tö duy cuõng nhö vaäy. Hoûi: Caùc phaùp töông öng vôùi Tam-ma-ñòa Khoâng, phaùp aáy töông öng vôùi Ñònh giaùc chi chaêng? Ñaùp: Caùc phaùp töông öng vôùi Khoâng thì phaùp aáy cuõng töông öng vôùi Ñònh, bôûi vì taát caû Tam-ma-ñòa Khoâng ñeàu laø do ñònh giaùc chi thaâu nhieáp. Coù phaùp töông öng vôùi ñònh maø khoâng phaûi laø Khoâng, ñoù laø Khoâng voán khoâng thaâu nhieáp phaùp töông öng vôùi Ñònh. Phaùp naøy laø gì? Ñoù laø phaùp töông öng vôùi ñònh giaùc chi trong tuï caâu sinh cuûa Voâ nguyeän-Voâ töôùng, phaùp naøy töông öng vôùi Ñònh giaùc chi chöù khoâng phaûi laø Khoâng, bôûi vì laø tuï khaùc. Ñoái vôùi chaùnh ñònh cuõng nhö vaäy, nghóa nhö Tam-ma-ñòa Khoâng ñoái vôùi ñònh giaùc chi laøm thuaän theo caâu tröôùc, ñoái vôùi chaùnh ñònh cuõng nhö vaäy. Nhö khoâng ñoái vôùi caùc phaùp sau, Voâ nguyeän-Voâ töôùng ñoái vôùi caùc phaùp sau cuõng nhö vaäy, nghóa laø nhö Tam-ma-ñòa Khoâng ñoái vôùi caùc phaùp sau, Voâ nguyeän-Voâ töôùng ñoái vôùi caùc phaùp sau, noùi roäng ra cuõng nhö vaäy. Coù ñieåm sai bieät, ñoù laø nhö Khoâng ñoái vôùi Hyû giaùc chi-Chaùnh tö duy, Voâ nguyeän-Voâ töôùng ñoái vôùi Hyû giaùc chi-Chaùnh kieán-Chaùnh tö duy cuõng nhö vaäy. Hoûi: Caùc phaùp töông

öng vôùi Vò tri ñöông tri caên, phaùp aáy töông öng vôùi Dó tri caên chaêng? Ñaùp: Khoâng phaûi nhö vaäy. Hoûi: Giaû söû phaùp töông öng vôùi Dó tri caên, thì phaùp aáy töông öng vôùi Vò tri ñöông tri caên chaêng? Ñaùp: Khoâng phaûi nhö vaäy. Ñoái vôùi Cuï tri caên cuõng nhö vaäy. Nguyeân côù theá naøo? Bôûi vì khoâng phaûi laø moät taâm, bôûi vì phaàn vò ñeàu khaùc nhau. Hoûi: Caùc phaùp töông öng vôùi Vò tri ñöông tri caên chöù khoâng phaûi laø Nieäm giaùc chi chaêng? Ñaùp: Neân laøm thaønh boán caâu phaân bieät, bôûi vì nghóa khoâng nhaát ñònh. 1. Coù phaùp töông öng vôùi Vò tri ñöông tri caên maø khoâng phaûi laø Nieäm, ñoù laø Vò tri ñöông tri caên ñaõ thaâu nhieáp Nieäm, töùc laø Nieäm trong tuï caâu sinh cuûa Vò tri ñöông tri caên, phaùp naøy töông öng vôùi Vò tri ñöông tri caên chöù khoâng phaûi laø Nieäm giaùc chi, bôûi vì töï taùnh khoâng töông öng vôùi töï taùnh. 2. Coù phaùp töông öng vôùi Nieäm giaùc chi maø khoâng phaûi laø Vò tri ñöông tri caên, ñoù laø vò tri ñöông tri caên voán khoâng thaâu nhieáp phaùp töông

öng vôùi Nieäm. Phaùp naøy laø gì? Ñoù laø phaùp töông öng vôùi Nieäm trong tuï caâu sinh cuûa Dó tri caên-cuï tri caên, phaùp naøy töông öng vôùi Nieäm chöù khoâng phaûi laø Vò tri ñöông tri caên, bôûi vì laø tuï khaùc. 3. Coù phaùp töông öng vôùi Vò tri ñöông tri caên cuõng laø Nieäm, ñoù laø vò tri ñöông tri caên ñaõ thaâu nhieáp phaùp töông öng vôùi Nieäm. Phaùp naøy laø gì? Ñoù laø taùm caên khaùc vaø caùc taâm sôû phaùp khoâng phaûi laø caên töông öng vôùi phaùp aáy. 4. Coù phaùp khoâng phaûi laø töông öng vôùi Vò tri ñöông tri caên, cuõng khoâng phaûi laø Nieäm, ñoù laø Vò tri ñöông tri caên voán khoâng thaâu nhieáp Nieäm, cho ñeán noùi roäng ra. Trong naøy, Vò tri ñöông tri caên voán khoâng thaâu nhieáp Nieäm, nghóa laø Nieäm trong tuï caâu sinh cuûa Dó tri caên-Cuï tri caên, phaùp naøy khoâng phaûi laø töông öng vôùi vò tri ñöông tri caên, bôûi vì laø tuï khaùc, cuõng khoâng phaûi laø töông öng vôùi Nieäm, bôûi vì töï taùnh khoâng töông öng vôùi töï taùnh; vaø caùc taâm-taâm sôû phaùp khaùc, nghóa laø taát caû taâm-taâm sôû phaùp höõu laäu, phaùp naøy ñeàu khoâng töông öng, bôûi vì laø tuï khaùc; saéc-voâ vi-taâm baát töông öng haønh, nghóa laø taát caû saéc-voâ vi-taâm baát töông öng haønh, phaùp naøy ñeàu khoâng töông öng, bôûi vì khoâng coù sôû duyeân. Ñoái vôùi Traïch phaùp-Tinh tieán-Ñònh giaùc chi vaø chaùnh kieán-chaùnh tinh tieán-chaùnh nieäm-chaùnh ñònh cuõng nhö vaäy, nghóa laø nhö Vò tri ñöông tri caên ñoái vôùi Nieäm giaùc chi coù boán caâu phaân bieät, ñoái vôùi Traïch phaùp giaùc chi… cuõng nhö vaäy. Hoûi: Caùc phaùp töông öng vôùi Vò tri ñöông tri caên, phaùp aáy töông öng vôùi hyû giaùc chi chaêng? Ñaùp: Neân laøm thaønh boán caâu phaân bieät, bôûi vì nghóa khoâng nhaát ñònh. 1. Coù phaùp töông öng vôùi Vò tri ñöông tri caên maø khoâng phaûi laø Hyû, ñoù laø Vò tri ñöông tri caên ñaõ thaâu nhieáp Hyû, vaø khoâng thaâu nhieáp- khoâng töông öng vôùi phaùp töông öng cuûa Vò tri ñöông tri caên. Trong naøy, Vò tri ñöông tri caên ñaõ thaâu nhieáp Hyû, nghóa laø Hyû trong tuï caâu sinh cuûa Vò tri ñöông tri caên, phaùp naøy töông öng vôùi Vò tri ñöông tri caên chöù khoâng phaûi laø Hyû, bôûi vì tha khoâng töông öng vôùi töï taùnh; vaø Hyû khoâng thaâu nhieáp-khoâng töông öng vôùi phaùp töông öng cuûa Vò tri ñöông tri caên, nghóa laø phaùp töông öng

vôùi Vò tri ñöông tri caên trong ñòa Vò chí Ñònh- Tónh löï trung gian-hai Tónh löï sau, phaùp naøy töông öng vôùi Vò tri ñöông tri caên chöù khoâng phaûi laø Hyû, bôûi vì laø ñòa khaùc. 2. Coù phaùp töông öng vôùi Hyû giaùc chi chöù khoâng phaûi laø Vò tri ñöông tri caên, ñoù laø Vò tri ñöông tri caên voán khoâng thaâu nhieáp phaùp

SOÁ 1545 - LUAÄN A TYØ ÑAÏT MA ÑAÏI TYØ BAØ SA, Quyeån 110 175

töông öng vôùi Hyû. Phaùp naøy laø gì? Ñoù laø phaùp töông öng vôùi Hyû trong tuï caâu sinh cuûa Dó tri caên-Cuï tri caên, phaùp naøy töông öng vôùi Hyû chöù khoâng phaûi laø Vò tri ñöông tri caên, bôûi vì laø tuï khaùc. 3. Coù phaùp töông öng vôùi Vò tri ñöông tri caên cuõng laø Hyû, ñoù laø Vò tri ñöông tri caên ñaõ thaâu nhieáp phaùp töông öng vôùi Hyû. Phaùp naøy laø gì? Ñoù laø taùm caên khaùc vaø caùc taâm sôû phaùp khoâng phaûi laø caên töông öng vôùi phaùp aáy. 4. Coù phaùp khoâng phaûi laø töông öng Vò tri ñöông tri caên, cuõng khoâng phaûi laø Hyû, ñoù laø Vò tri ñöông tri caên voán khoâng thaâu nhieáp Hyû, cho ñeán noùi roäng ra. Trong naøy, Vò tri ñöông tri caên voán khoâng thaâu nhieáp Hyû, nghóa laø Hyû trong tuï caâu sinh cuûa Dó tri caên-Cuï tri caên, phaùp naøy khoâng phaûi laø töông öng vôùi Vò tri ñöông tri caên bôûi vì laø tuï khaùc, cuõng khoâng phaûi laø töông öng vôùi Hyû, bôûi vì töï taùnh khoâng töông öng vôùi töï taùnh; vaø Hyû-Vò tri ñöông tri caên khoâng thaâu nhieáp-khoâng töông öng vôùi caùc taâm-taâm sôû phaùp khaùc, nghia laø taâm-taâm sôû phaùp trong tuï caâu sinh cuûa Dó tri caên-Cuï tri caên trong ñòa Vò trí Ñònh-Tónh löï trung gian-hai Tónh löï sau-ba Voâ saéc tröôùc, vaø taát caû taâm-taâm sôû phaùp höõu laäu, phaùp naøy ñeàu khoâng töông öng bôûi vì laø tuï khaùc; saéc-voâ vi-taâm baát töông öng haønh, nghóa laø taát caû saéc-voâ vi-taâm baát töông öng haønh, phaùp naøy ñeàu khoâng töông öng, bôûi vì khoâng coù sôû duyeân. Hoûi: Caùc phaùp töông öng vôùi Vò tri ñöông tri caên, phaùp aáy töông öng vôùi Khinh an giaùc chi chaêng? Ñaùp: Neân laøm thaønh boán caâu phaân bieät, bôûi vì nghóa khoâng nhaát ñònh. 1. Coù phaùp töông öng vôùi Vò tri ñöông tri caên maø khoâng phaûi laø Khinh an, ñoù laø vò tri ñöông tri caên töông öng vôùi Khinh an, phaùp naøy töông öng vôùi Vò tri ñöông tri caên chöù khoâng phaûi laø Khinh an, bôûi vì töï taùnh khoâng töông öng vôùi töï taùnh. 2. Coù phaùp töông öng vôùi Khinh an maø khoâng phaûi laø Vò tri ñöông tri caên, ñoù laø Vò tri ñöông tri caên khoâng töông öng vôùi phaùp töông öng cuûa Khinh an. Phaùp naøy laø gì? Ñoù laø phaùp töông öng vôùi Khinh an trong tuï caâu sinh cuûa Dó tri caên-Cuï tri caên, phaùp naøy töông öng vôùi Khinh an chöù khoâng phaûi laø Vò tri ñöông tri caên, bôûi vì laø tuï khaùc. 3. Coù phaùp töông öng vôùi Vò tri ñöông tri caên, cuõng laø Khinh an, ñoù laø Vò tri ñöông tri caên töông öng vôùi phaùp töông öng cuûa Khinh an. Phaùp naøy laø gì? Ñoù laø möôøi phaùp Ñaïi ñòa, chín phaùp Ñaïi thieân ñòa, Taàm-Töù vaø taâm. 4. Coù phaùp khoâng phaûi laø töông öng vôùi Vò tri ñöông tri caên, cuõng

SOÁ 1545 - LUAÄN A TYØ ÑAÏT MA ÑAÏI TYØ BAØ SA, Quyeån 110 176

khoâng phaûi laø Khinh an, ñoù laø Vò tri ñöông tri caên khoâng töông öng vôùi Khinh an, töùc laø khinh an trong tuï caâu sinh cuûa Dó tri caên-Cuï tri caên, phaùp naøy khoâng phaûi laø töông öng vôùi Vò tri ñöông tri caên, bôûi vì laø tuï khaùc, cuõng

khoâng phaûi laø töông öng vôùi Khinh an, bôûi vì töï taùnh khoâng töông öng vôùi töï taùnh; vaø taâm-taâm sôû phaùp khaùc, nghóa laø taát caû taâm-taâm sôû phaùp höõu laäu, phaùp naøy ñeàu khoâng töông öng, bôûi vì laø tuï khaùc; saéc- voâ vi-taâm baát töông öng haønh, nghóa laø taát caû saéc-voâ vi-taâm baát töông öng haønh, phaùp naøy ñeàu khoâng töông öng, bôûi vì khoâng coù sôû duyeân. Ñoái vôùi xaû giaùc chi cuõng nhö vaäy, nghóa laø nhö vò tri ñöông tri caên ñoái vôùi Khinh an giaùc chi coù boán caâu phaân bieät, ñoái vôùi xaû giaùc chi cuõng nhö vaäy. Hoûi: Caùc phaùp töông öng vôùi Vò tri ñöông tri caên, phaùp aáy töông öng vôùi chaùnh tö duy chaêng? Ñaùp: Neân laøm thaønh boán caâu phaân bieät, bôûi vì nghóa khoâng nhaát ñònh. 1. Coù phaùp töông öng vôùi Vò tri ñöông tri caên maø khoâng phaûi laø chaùnh tö duy, ñoù laø Vò tri ñöông tri caên töông öng vôùi chaùnh tö duy, vaø chaùnh tö duy khoâng töông öng vôùi phaùp töông öng cuûa Vò tri ñöông ti caên. Trong naøy, Vò tri ñöông tri caên töông öng vôùi chaùnh tö duy, ñoù laø chaùnh tö duy trong tuï caâu sinh cuûa Vò tri ñöông tri caên, phaùp naøy töông öng vôùi Vò tri ñöông tri caên chöù khoâng phaûi laø chaùnh tö duy, bôûi vì töï taùnh khoâng töông öng vôùi töï taùnh; vaø chaùnh tö duy khoâng töông öng vôùi phaùp töông öng cuûa Vò tri ñöông tri caên, ñoù laø phaùp töông öng vôùi Vò tri ñöông tri caên trong ñòa Tónh löï trung gian-ba Tónh löï sau, phaùp naøy töông öng vôùi vò tri ñöông tri caên chöù khoâng phaûi laø chaùnh tö duy, bôûi vì laø tuï khaùc. 2. Coù phaùp töông öng vôùi chaùnh tö duy chöù khoâng phaûi laø Vò tri ñöông tri caên, ñoù laø Vò tri ñöông tri caên khoâng töông öng vôùi phaùp töông öng cuûa chaùnh tö duy. Phaùp naøy laø gì? Ñoù laø phaùp töông öng vôùi chaùnh tö duy tong tuï caâu sinh cuûa Dó tri caên-Cuï tri caên, phaùp naøy töông öng vôùi chaùnh tö duy chöù khoâng phaûi laø Vò tri ñöông tri caên, bôûi vì laø tuï khaùc. 3. Coù phaùp töông öng vôùi Vò tri ñöông tri caên cuõng laø chaùnh tö duy, ñoù laø Vò tri ñöông tri caên töông öng vôùi phaùp töông öng cuûa chaùnh tö duy. Phaùp naøy laø gì? Ñoù laø möôøi phaùp Ñaïi ñòa, möôøi phaùp Ñaïi thieân ñòa, Taàm-Töù vaø taâm. 4. Coù phaùp khoâng phaûi laø töông öng vôùi Vò tri ñöông tri caên, cuõng khoâng phaûi laø chaùnh tö duy, ñoù laø vò tri ñöông tri caên khoâng töông öng vôùi chaùnh tö duy, cho ñeán noùi roäng ra. Trong naøy, Vò tri ñöông tri caên

khoâng töông öng vôùi chaùnh tö duy, nghóa laø chaùnh tö duy trong tuï caâu sinh cuûa Dó tri caên-Cuï tri caên, phaùp naøy khoâng phaûi laø töông öng vôùi vò tri ñöông tri caên bôûi vì laø tuï khaùc, cuõng khoâng phaûi laø töông öng vôùi chaùnh tö duy, bôûi vì töï taùnh khoâng töông öng vôùi töï taùnh; vaø caùc taâm- taâm sôû phaùp khaùc, nghóa laø taâm-taâm sôû phaùp trong tuï caâu sinh cuûa Dó tri caên-Cuï tri caên trong ñòa Tónh löï trung gian-ba Tónh löï sau-ba Voâ saéc tröôùc, vaø taát caû taâm-taâm sôû phaùp höõu laäu, phaùp naøy ñeàu khoâng töông öng, bôûi vì laø tuï khaùc; saéc-voâ vi-taâm baát töông öng haønh, ñoù laø taát caû saéc-voâ vi-taâm baát töông öng haønh, phaùp naøy ñeàu khoâng töông öng, bôûi vì khoâng coù sôû duyeân. Nhö Vò tri ñöông tri caên ñoái vôùi caùc phaùp sau, Dó tri caên-Cuï tri caên ñoái vôùi caùc phaùp sau cuõng nhö vaäy. Coù ñieåm sai bieät laø Cuï tri caên ñoái vôùi Chaùnh kieán neân laøm thaønh boán caâu phaân bieät, cuøng vôùi tröôùc coù khaùc nhau. 1.

Coù phaùp töông öng vôùi Cuï tri caên maø khoâng phaûi laø Chaùnh kieán, ñoù laø Cuï tri caên ñaõ thaâu nhieáp Chaùnh kieán, vaø Chaùnh kieán khoâng thaâu nhieáp-khoâng töông öng vôùi phaùp töông öng cuûa Cuï tri caên. Trong naøy, Cuï tri caên ñaõ thaâu nhieáp Chaùnh kieán, nghóa laø Chaùnh kieán caâu sinh cuûa Cuï tri caên, phaùp naøy töông öng vôùi Cuï tri caên chöù khoâng phaûi laø Chaùnh kieán, bôûi vì töï taùnh khoâng töông öng vôùi töï taùnh; vaø Chaùnh kieán khoâng thaâu nhieáp-khoâng töông öng vôùi phaùp töông öng cuûa Cuï tri caên, nghóa laø phaùp töông öng vôùi Cuï tri caên trong tuï caâu sinh cuûa Taän trí-Voâ sinh trí, phaùp naøy töông öng vôùi Cuï tri caên chöù khoâng phaûi laø Chaùnh kieán, bôûi vì laø tuï khaùc. 2. Coù phaùp töông öng vôùi Chaùnh kieán maø khoâng phaûi laø Cuï tri caên, ñoù laø Cuï tri caên voán khoâng thaâu nhieáp phaùp töông öng vôùi Chaùnh kieán. Phaùp naøy laø gì? Ñoù laø phaùp töông öng vôùi Chaùnh kieán trong tuï caâu sinh cuûa Vò tri ñöông tri caên-Dó tri caên, phaùp naøy töông öng vôùi Chaùnh kieán chöù khoâng phaûi laø Cuï tri caên, bôûi vì laø tuï khaùc. 3. Coù phaùp töông öng vôùi Cuï tri caên cuõng laø Chaùnh kieán, ñoù laø Cuï tri caên ñaõ thaâu nhieáp phaùp töông öng vôùi Chaùnh kieán. Phaùp naøy laø gì? Ñoù laø taùm caên khaùc vaø caùc taâm sôû phaùp khoâng phaûi laø caên töông öng vôùi phaùp aáy. 4. Coù phaùp khoâng phaûi laø töông öng vôùi Cuï tri caên cuõng khoâng phaûi laø Chaùnh kieán, ñoù laø Cuï tri caên voán khoâng thaâu nhieáp Chaùnh kieán, cho ñeán noùi roäng ra. Trong naøy, Cuï tri caên voán khoâng thaâu nhieáp Chaùnh kieán, nghóa laø Chaùnh kieán trong tuï caâu sinh cuûa Vò tri ñöông tri caên- Dó tri caên, phaùp naøy khoâng phaûi laø töông öng vôùi Cuï tri caên, bôûi vì laø

tuï khaùc, cuõng khoâng phaûi laø töông öng vôùi Chaùnh kieán, bôûi vì töï taùnh khoâng töông öng vôùi töï taùnh; vaø caùc taâm-taâm sôû phaùp khaùc, nghóa laø caùc taâm-taâm sôû phaùp höõu laäu, phaùp naøy ñeàu khoâng töông öng, bôûi vì laø tuï khaùc; saéc-voâ vi-taâm baát töông öng haønh, nghóa laø taát caû saéc-voâ vi-taâm baát töông öng haønh, phaùp naøy ñeàu khoâng töông öng, bôûi vì khoâng coù sôû duyeân. Nieäm giaùc chi cho ñeán Chaùnh nieäm ñoái vôùi caùc phaùp sau noùi roäng ra nhö phaàn luaän veà Giaùc chi, nghóa laø nhö phaàn luaän thöù nhaát trong Uaån naøy ñaõ noùi nhieàu. Nhö noùi: “Naøy Tyø kheo! Ta seõ vì oâng maø noùi veà söï vieäc cuûa boán möôi boán trí, oâng neân laéng nghe kyõ caøng, coá gaéng heát söùc taùc yù…” Hoûi: Vì so soaïn ra phaàn luaän naøy? Ñaùp: Vì phaân bieät roäng veà nghóa trong kinh. Nhö trong kinh noùi: “Ñöùc Phaät baûo vôùi Tyø kheo: Ta seõ vì oâng maø noùi veà söï vieäc cuûa boán möôi boán trí, oâng neân laéng nghe kyõ caøng… “Trong kinh tuy noùi ra lôøi naøy maø khoâng phaân bieät veà nghóa aáy, kinh laø nôi nöông töïa caên baûn cuûa luaän naøy, ñieàu gì trong kinh chöa giaûi thích thì nay caàn phaûi giaûi thích, cho neân soaïn ra phaàn luaän naøy. Hoûi: Vì sao Ñöùc Theá Toân noùi ra kinh naøy? Ñaùp: Ñöùc Theá Toân xöa kia nhôø vaøo gia haïnh naøy laøm cöûa ngoõ- laøm con ñöôøng, chöùng ñöôïc Voâ löôïng Chaùnh ñaúng Boà-ñeà, nay laïi noùi veà ñieàu naøy ñeå chæ roõ cho caùc ñeä töû: Neáu caùc oâng coù theå khoâng rôøi boû phöông phaùp gia haïnh nhö vaäy, thì khoâng bao laâu seõ

ñöôïc vónh vieãn heát saïch caùc laäu. Ví nhö Tröôûng giaû nhôø vaøo phöông tieän naøy, daønh duïm ñöôïc tieàn cuûa chaâu baùu maø thuï höôûng vui söôùng giaøu coù, sau ñoù cuõng duøng phöông tieän naøy daïy cho caùc con chaùu bieát raèng: Neáu caùc con coù theå khoâng rôøi boû phöông tieän nhö vaäy, thì nhaát ñònh thu ñöôïc tieàn cuûa chaâu baùu cuõng thuï höôûng vui söôùng ñaày ñuû. Ñöùc Theá Toân cuõng nhö vaäy. Söï cuûa boán möôi boán trí laø theá naøo? Ñoù laø trí bieát veà laõo töû, trí bieát veà nhaân cuûa laõo töû, trí bieát veà laõo töû dieät maát, trí bieát veà haønh töôùng ñeán laõo töû dieät maát; nhö vaäy trí bieát veà Sinh-Höõu-Thuû-AÙi-Thoï-Xuùc-Luïc nhaäp-Danh saéc-Thöùc-Haønh, trí bieát veà nhaân cuûa Haønh, trí bieát veà Haønh dieät maát, trí bieát veà Haønh höôùng ñeán Haønh dieät maát, ñoù goïi laø söï cuûa boán möôi boán trí. Hoûi: Taïi sao trong naøy khoâng noùi ñeán trí bieát veà Voâ minh...? Ñaùp: Neân noùi maø khoâng noùi ñeán thì neân bieát laø nghóa coù khaùc. Laïi nöõa, neáu phaùp do chi Höõu thaâu nhieáp, laáy chi Höõu laøm nhaân, laø quaû cuûa

chi Höõu, thì trong naøy noùi ñeán; Voâ minh tuy cuõng do chi Höõu thaâu nhieáp maø khoâng laáy chi Höõu laøm nhaân, cuõng khoâng phaûi laø quaû cuûa chi Höõu, cho neân ôû ñaây khoâng noùi. Laïi nöõa, neáu döïa vaøo phaùp naøy daáy khôûi ñaày ñuû boán trí, thì trong naøy noùi ñeán; döïa vaøo Voâ minh chæ daáy khôûi ba trí, khoâng khôûi leân trí duyeân vôùi nhaân cuûa chi Höõu, cho neân ôû ñaây khoâng noùi. Hoûi: Trong naøy söï cuûa boán möôi boán trí bieát veà Laõo töû..., neân noùi laø phaùp trí cho ñeán Ñaïo trí chaêng? Ñaùp: Neân noùi trí bieát veà Laõo töû laø boán trí, ñoù laø Phaùp-Loaïi-Theá tuïc vaø Khoå trí, cho ñeán noùi roäng ra. Trong naøy, trí bieát veà Laõo töû laø boán trí, ñoù laø Phaùp trí thì bieát veà Laõo töû cuûa coõi Duïc, Loaïi trí thì bieát veà Laõo töû cuûa coõi Saéc-Voâ saéc, Theá tuïc trí vaø Khoå trí thì ñeàu bieát veà Laõo töû cuûa ba coõi. Nhö bieát veà Khoå coù boán trí, bieát veà Taäp-Dieät-Ñaïo neân bieát cuõng nhö vaäy. Nhö döïa vaøo Laõo töû khôûi leân söï cuûa möôøi saùu trí, cho ñeán döïa vaøo Haønh neân bieát cuõng nhö vaäy. Nhö vaäy toång coïng coù moät traêm baûy möôi saùu trí thuoäc veà söï. Trong naøy Ñöùc Theá Toân döïa vaøo möôøi moät Chi thuoäc boán Ñeá sai bieät ñeàu khôûi leân boán trí, cho neân chæ noùi laø coù boán möôi boán trí thuoäc veà söï. Hoûi: Boán möôi boán trí thuoäc veà söï naøy, maáy loaïi laø höõu laäu, maáy loaïi laø voâ laäu? Ñaùp: Taát caû ñeàu goàm chung höõu laäu vaø voâ laäu. Hoûi: Maáy loaïi duyeân vôùi höõu laäu, maáy loaïi duyeân vôùi voâ laäu? Ñaùp: Hai möôi hai loaïi duyeân vôùi höõu laäu, hai möôi hai loaïi duyeân vôùi voâ laäu. Hoûi: Maáy loaïi laø höõu vi, maáy loaïi laø voâ vi? Ñaùp: Taát caû ñeàu laø höõu vi. Hoûi: Maáy loaïi duyeân vôùi höõu vi maáy loaïi duyeân vôùi voâ vi? Ñaùp: Ba möôi ba loaïi duyeân vôùi höõu vi, möôøi moät loaïi duyeân vôùi voâ vi. Hoûi: Maáy loaïi laø quaù khöù, maáy loaïi laø vò lai, maáy loaïi laø hieän taïi? Ñaùp: Taát caû ñeàu bao goàm ba ñôøi. Hoûi: Maáy loaïi duyeân vôùi quaù khöù, maáy loaïi duyeân vôùi vò lai, maáy loaïi duyeân vôùi hieän taïi? Ñaùp: Ba möôi ba loaïi duyeân vôùi ba ñôøi, möôøi moät loaïi duyeân vôùi Phi thôøi gian. Neáu nhö phaàn vò ba ñôøi trong chöông taïp Uaån, thì neân noùi ba loaïi duyeân vôùi quaù

khöù, ñoù laø trí bieát veà Haønh, trí bieát veà Haønh taäp,

SOÁ 1545 - LUAÄN A TYØ ÑAÏT MA ÑAÏI TYØ BAØ SA, Quyeån 110 180

trí bieát veà Thöùc taäp; ba loaïi duyeân vôùi vò lai. Ñoù laø trí bieát veà Laõo töû, trí bieát veà Laõo töû taäp, trí bieát veà Sinh; möôøi saùu loaïi duyeân vôùi hieän taïi, ñoù laø trí bieát veà Sinh taäp, trí bieát veà Höõu, trí bieát veà Höõu taäp, trí bieát veà Thuû, trí bieát veà Thuû taäp, trí bieát veà AÙi, trí bieát veà AÙi taäp, trí bieát veà Thoï, trí bieát veà Thoï taäp, trí bieát veà Xuùc, trí bieát veà Xuùc taäp, trí bieát veà Luïc xöù, trí bieát veà Luïc xöù taäp, trí bieát veà Danh saéc, trí bieát veà Danh saéc taäp, trí bieát veà Thöùc; möôøi moät loaïi duyeân vôùi ba ñôøi, möôøi moät loaïi duyeân vôùi Phi thôøi gian. Hoûi: Trí thuoäc veà söï nhö vaäy ñaõ khoâng coù naêng löïc tieán vaøo Chaùnh taùnh ly sinh, ñaït ñöôïc quaû-lìa nhieãm vaø heát saïch caùc laäu, vì sao Thaùnh giaû tu taäp laøm cho hieän roõ tröôùc maét? Ñaùp: Nhôø vaøo boán duyeân: 1. Bôûi vì truù trong nieàm vui vôùi phaùp hieän taïi. 2. Bôûi vì daïo chôi trong coâng ñöùc. 3. Bôûi vì quaùn xeùt nhöng vieäc laøm voán coù. 4. Bôûi vì tieáp nhaän taøi saûn cuûa baäc Thaùnh. Nhö noùi: "Naøy Tyø kheo! Ta seõ noùi cho oâng veà baûy möôi baûy trí thuoäc veà söï, oâng neân laéng nghe kyõ caøng, coá gaéng heát söùc taùc yù..." Hoûi: Vì so soaïn ra phaàn luaän naøy? Ñaùp: Vì phaân bieät roäng veà nghóa trong kinh, noùi roäng ra nhö tröôùc. Hoûi: Vì sao Ñöùc Theá Toân noùi ra kinh naøy? Ñaùp: Ñöùc Theá Toân xöa kia nhôø vaøo gia haïnh naøy laøm cöûa ngoõ-laøm con ñöôøng, noùi roäng ra nhö tröôc. Theá naøo laø baûy möôi baûy trí thuoäc veà söï? Ñoù laø trì bieát veà Sinh duyeân Laõo töû, trí bieát veà phaùp aáy ñeàu laø Sinh duyeân Laõo töû, trí bieát veà Sinh duyeân Laõo töû thuoäc quaù khöù, trí bieát veà phaùp aáy ñeàu laø Sinh duyeân Laõo töû, trí bieát veà Sinh duyeân Laõo töû thuoäc vò lai, tí bieát veà phaùp aáy ñeàu laø Sinh duyeân Laõo töû, vaø trí phaùp truù bieát taát caû phaùp naøy laø voâ thöôøng- höõu vi, do suy nghó maø taïo taùc, thì duyeân maø sinh ra, laø phaùp Taän-phaùp Giaûm-phaùp Ly-phaùp Dieät. Nhö döïa vaøo Sinh duyeân Laõo töû khôûi keân baûy trí, cho ñeán döïa vaøo Voâ minh duyeân Haønh cuõng nhö vaäy, cho neân coù baûy möôi baûy trí thuoäc veà söï. Hoûi: Taïi sao trong naøy khoâng noùi ñeán trí bieát veà Voâ minh ñaõ thuaän theo duyeân? Ñaùp: Neân noùi maø khoâng noùi ñeán, thì phaûi neân bieát laø nghóa naøy coù khaùc. Laïi nöõa, neáu phaùp do chi Höõu thaâu nhieáp, laáy chi Höõu laøm nhaân, laø quaû cuûa chi Höõu thì trong naøy noùi ñeán; Voâ minh tuy cuõng do chi Höõu

SOÁ 1545 - LUAÄN A TYØ ÑAÏT MA ÑAÏI TYØ BAØ SA, Quyeån 110 181

thaâu nhieáp, maø khoâng laáy chi Höõu thaâu nhieáp, maø khoâng laáy chi Höõu laøm nhaân, cuõng khoâng phaûi laø quaû cuûa chi Höõu, cho neân ôû ñaây khoâng noùi. Laïi nöõa, neáu döïa vaøo phaùp naøy khôûi leân baûy trí duyeân vôùi chi Höõu, thì trong naøy noùi ñeán; döïa vaøo Voâ minh maø thuaän theo duyeân khoâng khôûi leân baûy trí duyeân vôùi chi Höõu, cho neân ôû ñaây khoâng noùi. Hoûi: Trong naøy, baûy möôi baûy trí thuoäc veà söï, nhö trí bieát veà Sinh Laõo töû..., neân noùi laø Phaùp trí cho ñeán Ñaïo trí chaêng? Ñaùp: Neân noùi saùu trí tröôùc nhö trí bieát veà Sinh duyeân Laõo töû... ñeàu laø boán trí, ñoù laø Phaùp-Loaïi-Theá tuïc vaø Taäp trí;

trí phaùp truù thöù baûy laø moät trí, ñoù laø Theá tuïc trí. Nhö baûy trí bieát veà Sinh duyeân Laõo töû, cho ñeán baûy trí bieát veà Voâ minh duyeân Haønh cuõng nhö vaäy. Trong naøy, Phaùp trí laø nhaän bieát veà Sinh duyeân Laõo töû... cuûa coõi Duïc, Loaïi trí laø nhaän bieát veà Sinh duyeân Laõo töû... cuûa coõi Saéc-Voâ saéc, Theá tuïc trí vaø Taäp trí ñeàu nhaän bieát veà Sinh duyeân Laõo töû... cuûa ba coõi. Hoûi: Ñaõ noùi veà Sinh duyeân Laõo töû..., taïi sao coøn noùi ñeàu laø Sinh duyeân Laõo töû...? Ñaùp: Luaän coù hai loaïi: 1. Thaønh laäp toâng chæ cuûa mình. 2. Ngaên chaën toâng chæ cuûa ngöôøi khaùc. Thaønh laäp toâng chæ cuûa mình, nhö ngöôøi toát noùi phaùp thì thaønh laäp toâng chæ noùi phaùp Thieän, ngöôøi xaáu noùi phaùp thì thaønh laäp toâng chæ noùi phaùp AÙc, Luaän giaû ÖÙng Lyù thì thaønh laäp toâng chæ cuûa luaän ÖÙng Lyù, Luaän giaû Phaân Bieät thì thaønh laäp toâng chæ cuûa luaän Phaân Bieät. Ngaên chaën toâng chæ cuûa ngöôøi khaùc, nhö ngöôøi toát noùi phaùp thì ngaên chaën toâng chæ noùi phaùp AÙc, ngöôøi xaáu noùi phaùp thì ngaên chaën toâng chæ noùi phaùp thieän, Luaän giaû ÖÙng Lyù thì ngaên chaën toâng chæ cuûa luaän Phaân Bieät, Luaän giaû Phaân Bieät thì ngaên chaën toâng chæ cuûa luaän ÖÙng Lyù. Neáu chæ noùi laø Sinh duyeân Laõo töû..., thì hoaëc coù ngöôøi sinh loøng nghi ngôø vì phaùt trieån luaän baøn maø ñöa ra caùch noùi nhö vaäy, chöù lyù thì khoâng haún laø nhö vaäy. Vì quyeát ñònh moái nghi aáy ñeå hieån baøy veà lyù naøy laø chaéc chaén, cho neân laïi noùi ñeàu laø Sinh duyeân Laõo töû... Trong naøy, bieát veà Sinh duyeân Laõo töû, laø Phaùp-Loaïi-Theá tuïc vaø Taäp tí, bieát ñeàu laø Sinh duyeân Laõo töû cuõng laø boán trí, hôïp laïi coù taùm trí; bieát veà Sinh duyeân Laõo töû thuoäc quaù khöù-vò lai cuõng ñeàu coù taùm trí, hôïp laïi coù hai möôi boán trí; trí Phaùp truù thöù baûy chæ laø moät trí, ñoù laø Theá tuïc trí; coïng ñuû soá tröôùc thì coù hai möôi laêm trí. Nhö bieát veà Sinh duyeân Laõo töû, cho ñeán bieát veà Voâ minh duyeân Haønh cuõng nhö vaäy. Nhö vaäy toång coïng coù hai traêm baûy möôi laêm trí. Neáu duøng saùt-na noái tieáp nhau ñeå

phaân bieät, thì coù voâ löôïng voâ bieân trí thuoäc veà söï. Trong naøy, Ñöùc Theá Toân döïa vaøo möôøi moät chi, ba ñôøi si bieät ñeàu khôûi leân baûy trí, cho neân chæ noùi laø coù baûy möôi baûy trí thuoäc veà söï. Hoûi: Vì sao khoâng noùi bieát veà hieän taïi? Ñaùp: Coù ngöôøi ñöa ra caùch noùi naøy: Hai loaïi tröôùc trong baûy loaïi töùc laø bieát veà hieän taïi. Laïi coù ngöôøi noùi: Hai loaïi tröôùc trong baûy loaïi bao goàm bieát veà ba ñôøi, bôûi vì quaù khöù-vò lai khoù bieát roõ raøng, cho neân laïi noùi rieâng bieät veà bieát, hieän taïi thì khoâng nhö vaäy, cho neân khoâng noùi rieâng bieät. Hoûi: Baûy möôi baûy trí thuoäc veà söï naøy, maáy loaïi laø höõu laäu, maáy loaïi laø voâ laäu? Ñaùp: Möôøi moät trí Phaùp truù chæ rieâng höõu laäu, bôûi vì chæ laø taùnh Theá ruïc trí thaâu nhieáp, saùu möôi saùu trí coøn laïi goàm chung höõu laäu vaø voâ laäu, bôûi vì boán trí thaâu nhieáp. Coù ngöôøi ñöa ra caùch noùi naøy: Taát caû ñeàu goàm chung höõu laäu vaø voâ laäu. Hoûi: Maáy loaïi duyeân vôùi höõu laäu, maáy loaïi duyeân vôùi voâ laäu? Ñaùp: Taát caû ñeàu duyeân vôùi höõu laäu. Hoûi: Maáy loaïi laø höõu vi, maáy loaïi laø voâ vi? Ñaùp: Taát caû ñeàu laø höõu vi, bôûi vì chaéc chaén khoâng coù trí maø Theå laø voâ vi. Hoûi: Maáy loaïi duyeân

vôùi höõu vi, maáy loaïi duyeân vôùi voâ vi? Ñaùp: Taát caû ñeàu duyeân vôùi höõu vi. Hoûi: Maáy loaïi laø quaù khöù, maáy loaïi laø vò lai, maáy loaïi laø hieän taïi? Ñaùp: Taát caû ñeàu goàm chung ba ñôøi. Hoûi: Maáy loaïi duyeân vôùi quaù khöù, maáy loaïi duyeân vôùi vò lai, maáy loaïi duyeân vôùi hieän taïi? Ñaùp: Coù nhöõng ngöôøi muoán laøm cho hai loaïi tröôùc trong baûy loaïi chæ duyeân vôùi hieän taïi, hoï noùi hai möôi hia loaïi duyeân vôùi quaù khöù, hai möôi hai loaïi duyeân vôùi vò lai, hai möôi hai loaïi duyeân vôùi hieän taïi, möôøi moät loaïi duyeân vôùi ba ñôøi. Coù nhöõng ngöôøi muoán laøm cho hai loaïi tröôùc trong baûy loaïi cuøng duyeân vôùi ba ñôøi, hoï noùi hai möôi hai loaïi duyeân vôùi quaù khöù, hai möôi hai loaïi duyeân vôùi vò lai, ba möôi ba loaïi duyeân vôùi ba ñôøi. Trí naøy khoâng coù naêng löïc tieán vaøo Chaùnh taùnh ly sinh..., nhôø vaøo boán duyeân, tu taäp laøm cho hieän roõ tröôùc maét, nghóa noùi nhö tröôùc. Hoûi: Vì sao loaïi thöù baûy goïi laø trí Phaùp truù? Ñaùp: Phaùp aáy laø quaû, truù aáy laø nhaân, bieát quaû laø phaùp ñaõ truù trong

nhaân, cho neân goïi laø trí Phaùp truù. Nghóa laø bieát veà nhaân laø nôi toàn taïi cuûa quaû baäc Haï-Trung-Thöôïng trong ba coõi, cho neân goïi laø trí Phaùp truù. Trí naøy chæ bieát veà töôùng rieâng cuûa nhaân, khoâng phaûi laø haønh töôùng Thaùnh, cho neân chæ do Theá tuïc truù thaâu nhieáp. Coù ngöôøi ñöa ra caùch noùi naøy: Trí naøy bao goàm boán trí, ñoù laø Phaùp-Loaïi-Theá tuïc vaø Taäp trí. Hoûi: Neáu nhö vaäy thì taïi sao noùi laø moät trí, ñoù laø Theá tuïc trí? Ñaùp: Thaät ra bao goàm voâ laäu, trong naøy laïi noùi laø höõu laäu, bôûi vì trí naøy phaàn nhieàu bieát veà nhaân cuûa töôùng rieâng. Laïi coù ngöôøi noùi: Saùu trí tröôùc laø trí bieát veà nhaân cho neân goïi laø Phaùp truù, duyeân vaøo ñoù khôûi leân trí goïi laø trí Phaùp truù, trí naøy bieát veà Ñaïo chöù khoâng phaûi laø bieát veà Taäp nhaân, cuõng do boán trí thaâu nhieáp, ñoù laø Phaùp-Loaïi-Theá tuïc vaø Ñaïo trí. Hoûi: Neáu nhö vaäy thì taïi sao ñöa ra caùch noùi nhö vaäy: Bieát taát caû caùc phaùp naøy laø voâ thöôøng-höõu vi, do suy nghó maø taïo taùc, töø duyeân maø sinh ra, laø phaùp Taän-phaùp Giaûm-phaùp Ly-phaùp Dieät. Voâ laäu leõ naøo coù theå goïi laø phaùp Ly hay sao? Ñaùp: Trong naøy chæ neân ñöa ra caùch noùi nhö vaäy: Bieát taát caû caùc phaùp naøy laø voâ thöôøng-höõu vi, cho ñeán phaùp Dieät. Khoâng neân noùi laø phaùp Ly maø noùi ñeán phaùp Ly. Laø muoán hieån baøy Thaùnh giaû cuõng chaùn ngaùn voâ laäu khoâng sinh taâm vui möøng, cho neân noùi ñeán phaùp Ly. Coù ngöôøi khaùc laïi noùi: Trí bieát veà nhaân tröôùc kia laø taùnh thuoäc boán trí, nay bieát veà trí aáy goïi laø trí Phaùp truù; bôûi vì trí Phaùp truù naøy, bieát veà trí Theá tuïc kia cho neân cuõng goïi laø bieát veà phaùp Ly. Lôøi bình: Neân bieát trong naøy thì caùch noùi tröôùc laø hôïp lyù. Nhö "Ñöùc Theá Toân noùi: Naøy Toâ-thi-ma neân bieát! Tröôùc coù trí Phaùp truù, sau coù trí Nieát-baøn." Hoûi: Trong naøy, loaïi naøo laø trí Phaùp truù, loaïi naøo laø trí Nieát-baøn? Ñaùp: Coù ngöôøi ñöa ra caùch noùi naøy: Trí bieát veà Taäp laø trí Phaùp truù, trí bieát veà Dieät laø trí Nieát-baøn. Coù ngöôøi khaùc laïi noùi: Trí bieát veà Khoå-Taäp laø trí Phaùp truù, trí bieát veà Dieät-Ñaïo laø trí Nieát-baøn. Hoaëc coù ngöôøi noùi: Trí bieát veá Khoå-Taäp-Ñaïo laø

trí Phaùp truù, trí bieát veà Dieät laø trí Nieát-baøn. Hoûi: Neáu nhö vaäy thì taïi sao noùi laø tröôùc coù trí Phaùp truù, sau coù trí Nieát-baøn? Ñaùp: Tuy coù trí Phaùp truù ôû sau trí Nieát-baøn, maø coù trí Phaùp truù ôû tröôùc trí Nieát-baøn, cho neân ñöa ra caùch noùi naøy. Laïi coù ngöôøi noùi: Trí bieát veà löu chuyeån laø trí Phaùp truù, trí bieát veà hoaøn dieät laø trí Nieát-baøn. Laïi nöõa, trí bieát veà duyeân khôûi laø trí Phaùp truù, trí bieát veà duyeân khôûi dieät laø tí Nieát-baøn. Laïi nöõa, trí bieát veà sinh töû laø trí Phaùp truù, trí bieát veà sinh

töû dieät laø trí Nieát-baøn. Coù Sö khaùc noùi: Trí cuûa ñòa Caän phaàn laø trí Phaùp truù, trí cuûa ñòa Caên baûn laø trí Nieát-baøn. Vì sao bieát nhö vaäy? Bôûi vì kinh laø Thaùnh giaùo löôïng. Nhö trong kinh noùi: “Coù caùc ngoaïi ñaïo cuøng nhau taäp trung baøn baïc raèng: Luùc Phaät chöa xuaát hieän thì chuùng ta thu ñöôïc nhieàu danh döï- lôïi döôõng, bôûi vì Phaät xuaát hieän ôû theá gian maø danh vaø lôïi laäp töùc döùt ñoaïn, nhö maët trôøi ñaõ moïc thì ngoïn ñuoác nhoû maát ñi aùnh saùng, tìm caùch naøo ñeå danh vaø lôïi gioáng nhö xöa? Nhöng Kieàu-ñaùp-ma coù hai söï vieäc hôn haún, ñoù laø gioûi veà kinh luaän vaø hình daùng töôùng maïo ñoan nghieâm, tuy hình daùng töôùng maïo khoù laøm cho thay ñoåi maø kinh luaän thì deã laáy troäm, trong moïi ngöôøi chuùng ta coù Toâ-thi-ma, nieäm tueä kieân cöôøng coù theå troäm laáy phaùp aáy, neáu coù ñöôïc phaùp aáy thì danh vaø lôïi gioáng nhö xöa. Ñaõ cuøng nhau baøn baïc roài noùi cho Toâ-thi-ma bieát. Ngöôøi aáy bôûi vì hai duyeân cho neân lieàn nhaän lôøi ñeà nghò cuûa moïi ngöôøi: 1. Yeâu quyù baïn thaân. 2. Thieän caên chín muoài. Ngay sau ñoù rôøi khoûi thaønh Vöông Xaù ñi ñeán tinh xaù Truùc Laâm, noùi vôùi Tyø kheo raèng: Toâi muoán xuaát gia! Luùc aáy caùc Tyø kheo daãn ñeán thöa vôøi Ñöùc Phaät, Ñöùc Phaät bieát roõ caên taùnh, khieán caùc Tyø kheo ñoä cho xuaát gia, vaø cho thoï giôùi Cuï tuùc. Ngöôøi aáy sau ñoù khoâng laâu ñoïc tuïng vaên kinh ba Taïng, cuõng hôi hieåu nghóa lyù, troäm daáy leân yù nieäm naøy: Muoán lôïi ích cho baïn beø thaân thieát thì nay chính laø cô hoäi. Lieàn töø trong Truùc Laâm ñi ra muoán trôû veà thaønh Vöông Xaù. Nhöng Ñöùc Phaät coù Thieân nhaõn hoä phaùp soi chieáu khaép nôi, luoân luoân quaùn saùt theá gian bieát ai coù theå laáy troäm kinh phaùp. Luùc aáy coù naêm traêm Tyø kheo A-la-haùn (ÖÙng chaân), ñeán tröôùc Toâ-thi-ma töï khen ngôïi coâng ñöùc cuûa mình: Ñôøi soáng cuûa toâi ñaõ heát, phaïm haïnh ñaõ laäp, vieäc laøm ñaõ xong, khoâng nhaän laáy thaân ñôøi sau. Toâ-thi-ma noùi: Caùc vò Nhaân giaû ñaõ chöùng ngoä laø döïa vaøo Ñònh naøo, laø Tónh löï thöù nhaát, hay laø cho ñeán Voâ sôû höõu xöù? Caùc Tyø kheo noùi: Söï chöùng ngoä cuûa chuùng toâi ñeàu khoâng döïa vaøo nhöõng nôi aáy. Toâ-thi-ma noùi: Neáu khoâng döïa vaøo nhöõng Ñònh aáy thì laøm sao coù theå chöùng ngoä? Caùc Tyø kheo noùi: Chuùng toâi ñeàu laø Tueä giaûi thoaùt. Luùc aáy Toâ-thi-ma nghe xong thì muø tòt khoâng bieát caùc vò aáy ñaõ noùi gì, lieàn daáy leân yù nghó naøy: Neáu nhö baïn beø thaân thieát cuûa mình hoûi ñeán nghóa naøy, thì mình seõ laøm sao? Laïi ñeán nôi Ñöùc Phaät ñeå thöa hoûi veà nghóa nhö vaäy. Ñöùc Theá Toân baûo raèng: Naøy Toâ-thi-ma neân bieát! Tröôùc coù trí phaùp truù, sau coù trí nieát-baøn. Toâ-thi-ma thöa raèng: Nay con khoâng bieát theá naøo laø trí

truù, theá naøo laø trí Nieát-baøn? Ñöùa Phaät baûo raèng: Tuøy theo oâng nhaän bieát vaø khoâng nhaän bieát, nhöng phaùp thuaän theo nhö vaäy.” Luùc aáy Toâ-thi-ma khoâng quyeát ñoaùn lôøi nguyeän tröôùc kia, nhöng naêm traêm tyø kheo A-la- haùn kia döïa vaøo Vò chí ñònh ñaït ñöôïc laäu taän roài, veà sau môùi coù theå khôûi leân Ñaúng chí caên baûn. Vì vaäy cho neân bieát trí cuûa ñòa Caän phaàn laø trí Phaùp truù, trí cuûa ñòa Caên baûn laø trí Nieát-baøn.

Nguồn: Giảng Sư (giangsu.io.vn) — văn bản trích từ kho sách cổ và kinh điển.